

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
GMINNEGO PROGRAMU
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE w GMINIE
USTRZYKI DOLNE
za 2017 rok**

MARZEC, 2018 r.

**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014 -2017 został
przyjęty Uchwałą
Nr XLII/378/14 Rady Miejskiej w Ustrzykach Dolnych
z dnia 12 lutego 2014r**

Celem Programu jest wypracowanie sprawnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pomocy osobom i rodzinom doznającym przemocy. Adresowany jest do wszystkich mieszkańców Miasta i Gminy Ustrzyki Dolne, przede wszystkim ofiar przemocy w rodzinie, jej sprawców i świadków.

W realizacji Programu uczestniczą specjaliści zaangażowani w pracy w obszarze przeciwdziałania przemocy, instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie.

Opracowanie i realizacja *Gminnego Programu* ma na celu stworzenie wsparcia i profesjonalnej pomocy zmierzającej do zwiększenia dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy dla osób uwikłanych w przemoc; zwiększenie dostępności i skuteczności programów profilaktycznych; profesjonalnej edukacji osób działających na rzecz rodziny dotkniętej przemocą; prowadzenie programów terapeutycznych dla osób doznających przemocy; dostarczenie wiedzy społeczeństwu o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem; propagowanie pozytywnych rozwiązań merytorycznych, organizacyjnych i prawnych związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie; motywowanie społeczności lokalnych, mass mediów, organizacji i instytucji do podejmowania działań na rzecz ofiar przemocy.

Adresatami Gminnego Programu są:

1. Ofiary i sprawcy przemocy;
2. Rodzice i opiekunowie krzywdzonych dzieci;
3. Rodziny i osoby dotknięte zjawiskiem przemocy;
4. Przedstawiciele instytucji i służb pracujący z osobami i rodzinami dotkniętymi przemocą (pedagodzy, psychologzy, nauczyciele, pracownicy socjalni, pracownicy Sądu, policjanci, wychowawcy, nauczyciele, terapeuci,

- socjoterapeuci, kuratorzy społeczni, pracownicy służby zdrowia, duchowni);
5. Przedstawiciele władz lokalnych (radni, sołtysi);
 6. Społeczeństwo.

CEL GŁÓWNY:

Celem głównym programu jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cel ten oparty jest na realizacji zadań gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, szczególnie poprzez promowanie działań profilaktycznych, wspieranie osób doświadczających przemocy oraz pracy ze sprawcami przemocy nad zmianą ich zachowań i postaw tj.

1. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie,
2. zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy,
3. zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Diagnozowanie i monitorowanie problemu przemocy;
2. Podniesienie świadomości i wrażliwości społecznej na problemy związane z przemocą w rodzinie;
3. Podniesienie kompetencji zawodowych pracowników służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie;
4. Zapewnienie kompleksowej pomocy członkom rodzin, w których występuje problem przemocy.

ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Realizacja celów Programu zakłada:

1. uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie,
2. promowanie modelu rodziny wolnej od przemocy,
3. edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy w rodzinie
4. działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy.

DZIAŁANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PROGRAMU

1. Diagnozowanie i monitorowanie problemu przemocy w rodzinie

- 1.1 Zbieranie i uaktualnianie informacji na temat rozmiarów problemu przemocy w rodzinie oraz zasobów środowiska lokalnego (statystyki policyjne, sądowe, Ośrodka Pomocy Społecznej, , GKRPA, szkół, , Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej)
- 1.2 Monitorowanie problematyki przemocy w rodzinie oraz udzielanej pomocy.
- 1.3 Zintegrowanie działań w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie poprzez wypracowanie procedur aktywnej i stałej współpracy placówek oświatowych, jednostek pomocy społecznej i służby zdrowia, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, sądu rejonowego i kuratorów sądowych, organizacji pozarządowych .

2. Podniesienie świadomości i wrażliwości społecznej na problemy związane z przemocą w rodzinie

- 2.1 Podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej na temat przemocy w rodzinie m.in. poprzez organizowanie prelekcji, pogadarek, warsztatów profilaktycznych oraz upowszechnianie materiałów edukacyjno- informacyjnych/ ulotek, broszur, wizytówek/ w tym o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie.
- 2.2 Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktyki agresji i przemocy, m.in. poprzez organizowanie zajęć w ramach szkolnego programu profilaktyki.
- 2.3 Organizowanie dla nauczycieli i pedagogów szkoleń i warsztatów dotyczących przemocy w środowisku szkolnym i rodzinnym.
- 2.4 Współuczestnictwo w programach i kampaniach społecznych poświęconych przemocy w rodzinie i jej skutkom

3. Podniesienie kompetencji zawodowych pracowników służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie

- 3.1. Szkolenia grup zawodowych z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla potrzeb współpracy w grupach roboczych,
- 3.2. Szkolenie dotyczące problemu przemocy w rodzinie dla członków grup roboczych oraz członków zespołu interdyscyplinarnego wraz z dodatkowymi

kosztami związanymi z zapewnieniem m.in cateringu ,zakupem artykułów żywnościowych, napojów, wody, kawy, herbaty oraz innych artykułów.

4.Zapewnienie kompleksowej pomocy członkom rodzin, w których występuje problem przemocy

4.1 Udzielanie przez Ośrodek Pomocy Społecznej pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom dotkniętym przemocą.

4.2 Prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami, w których stosowana jest przemoc.

4.3 Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez podejmowanie działań edukacyjnych służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie (np. organizowanie szkoleń i warsztatów edukacyjnych).

4.4 Prowadzenie edukacji wśród ofiar przemocy w rodzinie w zakresie przysługujących im praw.

4.5 Tworzenie grup wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

4.6 Oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie poprzez kierowanie do udziału w programach korekcyjno- edukacyjny.

Podmiotem odpowiedzialnym za koordynację działań wyznaczonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Ustrzyki Dolne na lata 2014-2017 jest **Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustrzykach Dolnych** przy współpracy z:

- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Komendą Powiatową Policji,
- Placówkami oświatowymi,
- Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną
- Zakładami Opieki Zdrowotnej,
- Organizacjami pozarządowymi.
- Sądem Rejonowym w Lesku
- Prokuraturą Rejonowa w Lesku
- Poradnią Leczenia Uzależnień w Lesku
- Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia SOS Lesko

W 2017 roku w ramach swej działalności Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizował działania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochronie Ofiar Przemocy Miasta i Gminy Ustrzyki Dolne w zakresie:

I.p	Działania i cele operacyjne	Sposób realizacji
1	<p>Diagnozowanie i monitorowanie problemu przemocy w rodzinie</p>	<p>W 2017r zwołano 6 posiedzeń zespołu Interdyscyplinarnego Podczas spotkań Zespołu omawiano problemy zjawiska przemocy w rodzinie występujące w jednostkach reprezentowanych przez członków Zespołu, podejmowano działania wynikające z procedury „Niebieskie Karty” ustalano plany działań w indywidualnych przypadkach. Monitoring problemu przemocy odbywa się na podstawie protokołów ze spotkań członków zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych.</p>
2	<p>Podniesienie świadomości i wrażliwości społecznej na problemy związane z przemocą w rodzinie</p>	<p>-rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym – działanie to było realizowane poprzez: dystrybucję ulotek, plakatów skierowanych do ofiar przemocy w rodzinie, umieszczenie plakatów na tablicy informacyjnej w MGOPS i innych instytucjach, a także stroną internetową prowadzoną przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ustrzykach Dolnych.</p> <p>Programy profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży w szkołach obejmujące tematykę przeciwdziałania przemocy w środowisku szkolnym oraz w domu rodzinnym</p>

		<p>przeprowadzone przez pedagogów:</p> <p>1. W ramach programu profilaktyczno – wychowawczego ”Saper, czyli jak rozminować agresję” uczestniczyli uczniowie IV-VI SP, I-III Gimnazjum , I SPdP i III ZSZ Bieszczadzkiego Zespołu Placówek Szkolno-Wychowawczych w Ustrzyki Dolne, program dostarczył podstawowej wiedzy na temat zachowań agresywnych i sposobów radzenia sobie z nimi. Na zajęciach uczniowie uczyli się jak radzić sobie z własną złością i agresją. Ponadto pedagog, psycholog i wychowawcy klas w ramach Szkolnego Programu profilaktyki i Szkolnego Programu Wychowania prowadzili lekcje wychowawcze dotyczące agresji, przemocy ,konstruktywnego rozwiązywania konfliktów</p> <p>2 W roku szkolnym 2016/2017 w Zespole Szkół Podstawowych Nr 2 W Ustrzykach Dolnych w klasach IV(55 uczniów) pedagodzy szkolni realizowali program profilaktyczno-wychowawczy” Bajkowe spotkania” .celem było umacnianie własnej wartości, umiejętności współpracy z grupą .Pedagodzy prowadzili również lekcje wychowawcze dotyczące agresji, przemocy konstruktywnego rozwiązywania konfliktów. W klasach V, VI,i I-III gimnazjum(304 uczniów) realizowano program profilaktyczno-wychowawczy „Saper, czyli jak rozminować agresję” Pozwolił zdobyć umiejętność radzenia sobie w sytuacji gdy ktoś wobec nas zachowuje się agresywnie. Zorganizowano spotkanie młodzieży klas Via, VIb.V c(63 uczniów) oraz</p>
--	--	---

		<p>klas I gimnazjum (53 uczniów) z przedstawicielem Policji ds. nieletnich na temat cyberprzemocy.</p> <p>- szkoła bierze udział w Ogólnopolskiej Kampanii Profilaktycznej Zachowaj Trzeźwy Umysł, programem są objęte klasy IV – VI SP (179 uczniów) i I-III Gimnazjum (169 uczniów).W ramach kampanii poruszane były tematy związane z przyjaźnią oraz właściwymi relacjami w grupie rówieśniczej</p> <p>3 przedstawiciele Powiatowej Komendy Policji w Ustrzykach Dolnych systematycznie prowadzą prelekcje dotyczące bezpieczeństwa, agresji i zjawiska przemocy. Spotkania odbywały się w roku szkolnym 2016/2017 we wszystkich szkołach na terenie Gminy Ustrzyki Dolne i uczestniczyli w nich uczniowie, nauczyciele oraz rodzice .Działania te są edukacyjne i mają na celu profilaktykę w zapobieganiu powstawania przemocy w rodzinie</p> <p>4. W listopadzie i grudniu 2017r w ramach profilaktyki przeciwdziałania narkomanii, alkoholizmowi , przemocy i innym uzależnieniom zostały przeprowadzone warsztaty dla rodziców, których celem było podniesienie kompetencji wychowawczych oraz nauka radzenia sobie w problemowych sytuacjach związanych z wychowaniem dzieci. Warsztaty prowadzone były przez psychologa.</p>
--	--	---

3	<p>Podniesienie kompetencji zawodowych pracowników służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie</p>	<p>1.Przeprowadzone zostały dwa szkolenia dla członków zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych;</p> <p>I – Szkolenie pt.” Praca z osobami doznającymi przemocy” zorganizowane we współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w dniach 14 – 15 września 2017,</p> <p>II – Szkolenie z zakresu przeciwdziałania przemocy i procedury „praca z osobami doznającymi przemocy z naciskiem na pierwszy kontakt i profesjonalne przeprowadzenie rozmowy wspierającej oraz dziecko jako osoba szczególnie narażona na przemoc, w tym procedura wypełniania formularza „Niebieskie Karty”A. Szkolenie prowadzone było przez Akademię Pozytywnej profilaktyki, odbyło się w dniu 19 października 2017</p>
4	<p>Zapewnienie kompleksowej pomocy członkom rodzin, w których występuje problem przemocy</p>	<p>1.Pracownicy socjalny w ramach pracy socjalnej udzielają informacji i wyjaśnień głównie ofiarom przemocy domowej o możliwościach uzyskania wsparcia (w ramach indywidualnych kontaktów z zainteresowanymi), informacji w zakresie przepisów prawnych oraz stosowania procedury związanej z przemocą w rodzinie przekazywali informacje sprawcom przemocy o prawnych konsekwencjach stosowania przemocy w rodzinie.</p> <p>2. Prowadzone jest poradnictwo w Punkcie Konsultacyjnym Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Ustrzykach Dolnych ul. Pionierska 10. Można skorzystać z porad specjalistów/ prawnika, psychologa, pedagoga, pracownika socjalnego,</p>

		<p>psychoterapeutę ds. uzależnień, socjologa/ Porady udzielane są bezpłatnie m.in. dla osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie.</p> <p>3. Na terenie gminy jest zlokalizowany Ośrodek Interwencji Kryzysowej prowadzony przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, który zapewnia schronienie dla osób doświadczających przemocy.</p> <p>4 . Na terenie powiatu bieszczadzkiego funkcjonuje punkt nieodpłatnej pomocy prawnej gdzie można skorzystać z porad adwokata i radcy prawnego. Pomoc udzielana jest dla :</p> <ul style="list-style-type: none"> - osób uprawnionych do pomocy społecznej z powodu m.in. niepełnosprawności i przemocy w rodzinie m.in. - młodzieży do 26 roku życia, - weteranów, - osób powyżej 65 roku życia, - posiadaczy Karty Dużej Rodziny, -każdego zagrożonego lub poszkodowanego: katastrofą naturalną, awaria techniczną, klęską żywiołową. <p>5 .Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Lesku rozszerzył swoją działalność leczenia uzależnień na terenie powiatu bieszczadzkiego i od 01 marca 2017r. w Ustrzykach Dolnych na ul.29 Listopada 42 funkcjonuje Poradnia Leczenia Uzależnień. Poradnia oferuje terapię dla osób uzależnionych i członków ich rodzin (współuzależnienie, DDA). Oddziaływania terapeutyczne realizowane są przez zespół terapeutyczny składający się</p>
--	--	---

		<p>z lekarza specjalisty psychiatrii, specjalistów psychoterapii uzależnień i instruktora terapii uzależnień.</p> <p>Przy przyjęciu do Poradni nie jest wymagane skierowanie. Pacjenci nieubezpieczeni mają udzielane świadczenia bezpłatnie.</p> <p>6. Na terenie miasta i gminy Ustrzyki Dolne funkcjonuje Poradnia Zdrowia Psychicznego w której można skorzystać z porad psychologa, psychiatry oraz pomocy w ramach psychoterapii indywidualnej, psychoterapii grupowej oraz terapii rodzinnej. Z pomocy mogą skorzystać:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pełnoletni, - doświadczający problemów natury emocjonalnej i psychicznej, - cierpiący z powodu nadmiernego obciążenia stresem, - osoby, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej (np. rozwód, utrata pracy, żałoba, konflikt w rodzinie, reakcja na ciężką chorobę i inne), - osoby mające trudności w funkcjonowaniu społecznym, - nie radzące sobie z odczuwanym przygnębieniem i apatią, mających problemy z jedzeniem, - u których rozpoznano chorobę psychiczną. <p>Pacjenci przyjmowani są bez skierowania, bezpłatnie w ramach kontraktu z NFZ. W przypadku chęci skorzystania z usług wyłącznie psychologa lub psychoterapeuty wymagane jest skierowanie od lekarza</p>
--	--	--

		<p>ubezpieczenia zdrowotnego.</p> <p>7.Z uwagi na brak placówki na terenie najbliższych powiatów prowadzącej zajęcia korekcyjno-edukacyjne dla sprawców przemocy nie może zostać zrealizowane działanie zawarte w harmonogramie pracy gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</p> <p>- z uwagi na brak lokalu na spotkania oraz brak osób chętnych do uczestnictwa w grupie wsparcia nie może zostać zrealizowane działanie zawarte w pkt 4 harmonogramu.</p>
--	--	---

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Zadania realizowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2017 finansowane są z budżetu oraz ze środków pozyskanych z innych źródeł.

W 2017 na prowadzenie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego została zaplanowana kwota **5.500 zł**. Wykorzystano kwotę **4.027,27 zł**.

Środki zostały przeznaczone na szkolenie członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych, koszty spotkań członków Zespołu Interdyscyplinarnego, zakup materiałów biurowych, opłata za posiadanie telefonu z którego korzystają członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych, opłata za przesyłki pocztowe.